

Informácie pre voliča

Právo voliť

Právo voliť do orgánov samosprávnych krajov má občan Slovenskej republiky a cudzinec, ktorý má trvalý pobyt v obci, ktorá patrí do územia samosprávneho kraja, alebo má trvalý pobyt vo vojenskom obvode, ktorý patrí na účely volieb do orgánov samosprávneho kraja do jeho územia (ďalej len „obyvateľ samosprávneho kraja“) a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku.

Prekážkou práva voliť je

- zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodov ochrany verejného zdravia,
- výkon trestu odňatia slobody uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu,
- pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

Právo byť volený

Za poslanca zastupiteľstva samosprávneho kraja môže byť zvolený obyvateľ samosprávneho kraja, ktorý má trvalý pobyt v obci alebo vo vojenskom obvode, ktoré patria do územia volebného obvodu, v ktorom kandiduje, a najneskôr v deň volieb dovŕši 18 rokov veku.

Za predsedu samosprávneho kraja môže byť zvolený obyvateľ samosprávneho kraja, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕši 25 rokov veku.

Prekážkou práva byť volený je

- výkon trestu odňatia slobody,
- právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, ak odsúdenie nebolo zahladené,
- pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

Spôsob hlasovania

Volič môže voliť len v obci svojho trvalého pobytu vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný.

Volič je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu alebo dokladu o pobyte pre cudzinca.

Potom okrsková volebná komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov a vydá voličovi dva hlasovacie lístky - hlasovací lístok pre voľby do zastupiteľstva a hlasovací lístok pre voľby predsedu samosprávneho kraja a prázdnu obálku opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky obce (mesta alebo mestskej časti). Prevzatie hlasovacích lístkov a obálky potvrdí volič v zozname voličov vlastnoručným podpisom.

Každý volič sa musí pred hlasovaním odobrať do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov. Voličovi, ktorý nevstúpi do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia hlasovanie neumožní.

Na hlasovacom lístku pre voľby do zastupiteľstva môže volič zakrúžkovať najviac toľko poradových čísiel kandidátov, koľko poslancov má byť v príslušnom volebnom obvode zvolených. (Počet poslancov, ktorý sa volí vo volebnom obvode je uvedený na hlasovacom lístku.)

Na hlasovacom lístku pre voľby predsedu môže volič zakrúžkovať poradové číslo len jedného kandidáta.

V osobitnom priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič do obálky jeden hlasovací lístok pre voľby do zastupiteľstva a jeden hlasovací lístok pre voľby predsedu samosprávneho kraja. Volič hlasuje tak, že po opustení osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov vloží obálku do volebnej schránky.

Na požiadanie voliča mu okrsková volebná komisia vydá za nesprávne upravené hlasovacie lístky iné. Nesprávne upravené hlasovacie lístky vloží volič do schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov.

Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať a oznámi pred hlasovaním túto skutočnosť okrskovej volebnej komisii, má právo vziať so sebou do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov inú spôsobilú osobu, aby podľa jeho pokynov a zákona upravila hlasovací lístok a vložila do obálky. Obidve osoby pred vstupom do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov člen okrskovej volebnej komisie poučí o spôsobe hlasovania a o skutkovej podstate trestného činu marenia prípravy a priebehu volieb. Členovia okrskovej volebnej komisie nesmú voličom upravovať hlasovacie lístky.

Volič, ktorý nemôže pre zdravotné postihnutie sám vložiť obálku do volebnej schránky, môže požiadať, aby obálku do volebnej schránky v jeho prítomnosti vložila iná osoba, nie však člen okrskovej volebnej komisie.

Volič, ktorý sa nemôže dostaviť do volebnej miestnosti zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, má právo požiadať obec a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisiu o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky, a to len v územnom obvode volebného okrsku, pre ktorý bola okrsková volebná komisia zriadená.

Volič je povinný odložiť nepoužité alebo nesprávne upravené hlasovacie lístky do zapečatenej schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov, inak sa dopustí priestupku, za ktorý mu bude uložená pokuta **33 eur**.